

Обґрунтування
до питання про схвалення проєкту постанови НКРЕКП
«Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП»
(внесення змін до Кодексу газотранспортної системи, Кодексу газорозподільних систем, Правил постачання природного газу, Типового договору постачання природного газу побутовим споживачам, Типового договору розподілу природного газу)

Відповідно до положень статті 4 Закону України «Про ринок природного газу» (далі – Закон про ринок газу) до основних завдань Регулятора на ринку природного газу належать, зокрема створення передумов для отримання споживачами економічних вигод від ефективного функціонування ринку природного газу, конкуренції на ринку природного газу та реалізація дієвих механізмів захисту їхніх прав.

До компетенції Регулятора на ринку природного газу належить, зокрема затвердження кодексу газотранспортної системи, кодексу газорозподільних систем, правил постачання природного газу, типового договору постачання природного газу побутовим споживачам, типового договору розподілу природного газу.

Крім цього пунктом 3 частини першої статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП) передбачено, що для ефективного виконання завдань державного регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, Регулятор розробляє та затверджує нормативно-правові акти, зокрема, кодекси газотранспортної та газорозподільних систем та ініціює внесення змін до них.

В ході аналізу практичних аспектів застосування положень нормативно-правових актів НКРЕКП, розроблених на виконання вищезазначених норм Закону про ринок газу та Закону про НКРЕКП, Департаментом виявлено необхідність удосконалення їх положень з метою підвищення захисту прав споживачів природного газу та удосконалення взаємодії між споживачами природного газу та операторами газорозподільних мереж (далі – Оператори ГРМ)/ постачальниками природного газу.

У зв'язку з цим, Департаментом розвитку газового ринку було розроблено проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП» (далі – Проєкт постанови).

Так, зазначеним Проєктом постанови пропонується внести зміни до Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494 (далі – Кодекс ГРМ), зокрема у частині:

конкретизації умов припинення/обмеження розподілу природного газу на об'єкт споживача на період проведення періодичної/позачергової/експертної повірки ЗВТ;

УВ
НКРЕКП
№314-56.2/26 від 11.02.2026
КЕП: Кривоног Т. Л. 11.02.2026 14:10
3FAA9288358EC0030400000064E51F006E0CE200
Сертифікат дійсний з 19.03.2025 до 17.03.2027 14:22

розширення права споживачів природного газу у виборі суб'єкта, яким буде здійснюватися експертиза ЗВТ та/або пломби, під час складання Оператором ГРМ протоколу щодо направлення ЗВТ та/або пломби на експертизу;

зменшення розміру необлікованих об'ємів природного газу та зміни їх режиму нарахування споживачу (несанкціонованому споживачу), що не є побутовим, у разі пропущення строку періодичної повірки лічильника газу або звужуючого пристрою з вини споживача у випадках, якщо такий лічильник або звужуючий пристрій визнано придатним до застосування за результатами періодичної повірки;

уточнення інших положень, зокрема у частині складання Оператором ГРМ акту про порушення.

Також, Проектом постанови передбачається внесення змін до Правил постачання природного газу, затверджених постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2496, Типового договору постачання природного газу побутовим споживачам, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2500, Типового договору розподілу природного газу, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2498, у частині конкретизації умов оплати споживачами природного газу послуг з постачання та розподілу природного газу.

Крім цього, передбачається удосконалення положень Кодексу газотранспортної системи, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2493, в частині уточнення положень щодо операцій з віртуального заміщення природного газу в ГТС.

Враховуючи вищевикладене, Департамент розвитку газового ринку пропонує:

1. Схвалити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП».

2. На виконання положень статті 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» оприлюднити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП» на офіційному вебсайті НКРЕКП www.nerc.gov.ua з метою одержання зауважень і пропозицій від інших органів державної влади, фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб.

**Заступник директора Департаменту-
начальник відділу методологічного
забезпечення функціонування
ринку природного газу**

Тетяна КРИВОНОГ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Змін до деяких
постанов НКРЕКП

Відповідно до статті 4 Закону України «Про ринок природного газу» та статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, крім підпункту 2 пункту 1 Змін затверджених цієї постановою, який набирає чинності з дня набрання чинності постановою НКРЕКП від 30 грудня 2025 року № 2228 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП».

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики
та комунальних послуг

№ _____

Зміни

до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

1. У Кодексі газотранспортної системи, затвердженому постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2493, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1378/27823:

1) абзац сімдесят шостий пункту 5 глави 1 розділу I доповнити словами та знаками «а також операція, при якій облік природного газу здійснюється шляхом зарахування зустрічних потоків природного газу, який надходить до газотранспортної системи на точках входу від замовників послуг транспортування для постачання природного газу в точках виходу до операторів газорозподільних систем та/або газовидобувних підприємств, які подають природний газ до газотранспортної системи на віртуальній точці входу з газорозподільних систем (місце надходження газу від газовидобувного підприємства в точці його підключення до газорозподільної системи, через яку, у тому числі, може передаватися газ іншого газовидобувного підприємства чи групи газовидобувних підприємств) без його переміщення трубопровідним транспортом до таких операторів газорозподільних систем та/або газовидобувних підприємств;»;

2) абзац восьмий пункту 1 глави 7 розділу IX після слів «чи групи газосховищ,» доповнити словами та знаками «потужності з обмеженнями для постачання видобутого природного газу, що передбачає право одночасного користування потужністю таких двох віртуальних точок входу/виходу, приєднаних у межах однієї газорозподільної зони,».

2. У Кодексі газорозподільних систем, затвердженому постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2494, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1379/27824:

1) абзац п'ятдесят перший пункту 4 глави 1 розділу I викласти в такій редакції:

«опалювальний період – період, визначений відповідним органом місцевого самоврядування з урахуванням вимог законодавства;».

2) у розділі VI:

в абзаці першому пункту 10 глави 3 цифри та слова «20 робочих днів» замінити словами «двадцять один день»;

абзац перший пункту 3 глави 5 після слів «розрахунковому періоді та» доповнити знаком та словом «/або»;

в абзаці четвертому пункту 9 глави 6 цифри, знаки та слова «3.17 глави 3 розділу V Правил безпеки систем газопостачання» замінити цифрами, словами та аббревіатурою «17 глави 3 розділу V ПТЕСГ».

3) пункті 3 глави 4 розділу IX:

абзац четвертий викласти в такій редакції:

«У разі тимчасового не проживання понад 30 календарних днів споживача та/або інших зареєстрованих на об'єкті споживача осіб (за відсутності приладів обліку) і не споживання природного газу споживач (або уповноважена ним особа) має своєчасно, але не пізніше ніж у місячний строк повідомити про це Оператора ГРМ та надати документи, які підтверджують відсутність зареєстрованої особи (в електронній або паперовій формі). Якщо період відсутності зареєстрованої особи буде перевищувати шість місяців, споживач (або уповноважена ним особа) у місячний строк з моменту закінчення кожного шестимісячного періоду має надавати Оператору ГРМ оновлену заяву з відповідними підтвердними документами (в електронній або паперовій формі).»;

в абзаці п'ятому слова та знак «та бажає щоб за його об'єктом чи окремим газовим приладом не здійснювалося нарахування за нормами споживання, він має письмово звернутися із заявою» замінити знаками та словами «, він має право звернутися із заявою (в електронній або паперовій формі)»;

абзац шостий замінити двома новими абзацами такого змісту:

«Оператор ГРМ зобов'язаний здійснювати перерахунок об'ємів (обсягів) розподіленого природного газу по об'єкту побутового споживача та/або не нараховувати їх побутовому споживачу (за відсутності приладів обліку) протягом періоду тимчасового не проживання споживача та/або інших зареєстрованих на об'єкті споживача осіб за умови отримання своєчасно поданої заяви споживача з відповідними підтвердними документами.

Якщо по об'єкту споживача будуть відсутні зареєстровані особи та на об'єкт споживача не буде в установленому законодавством порядку припинено розподіл природного газу або Оператору ГРМ своєчасно не надано заяву про тимчасову відсутність споживача з відповідними підтвердними документами,

об'єм спожитого природного газу (за відсутності приладів обліку) нараховується, виходячи з розрахунку на одну особу.».

У зв'язку з цим абзац сьомий вважати абзацом восьмим.

4) у розділі X:

у главі 7:

пункт 2 доповнити двома новими абзацами такого змісту:

«За згодою споживача Оператор ГРМ має право здійснити заходи з припинення газопостачання на об'єкт споживача на період проведення періодичної повірки ЗВТ споживача за умови складання акта про припинення газопостачання (розподілу природного газу), який підписується представником Оператора ГРМ та споживачем. Акт про припинення газопостачання складається у двох примірниках, один з яких залишається у споживача.

При складанні акта про припинення газопостачання (розподілу природного газу) Оператор ГРМ зазначає в ньому про наслідки несанкціонованого відновлення газоспоживання, передбачені цим Кодексом, а також фіксує фактичні показання лічильника газу на дату припинення газопостачання (розподілу природного газу).»;

у пункті 5 слова, аббревіатуру, знаки та цифри «або експертної чи позачергової повірки ЗВТ в порядку, визначеному главами 10 – 11» замінити аббревіатурою, словами, знаком та цифрами «ЗВТ в порядку, визначеному главою 10»;

у пункті 7 глави 8 слова, знак та цифри «або експертної чи позачергової повірки лічильника газу в порядку, визначеному главою 10 або 11» замінити словами, знаком та цифрами «лічильника газу в порядку, визначеному главою 10»;

у главі 9:

пункт 6 після абзацу третього доповнити новим абзацом четвертим такого змісту:

«При припиненні газопостачання Оператор ГРМ складає акт про припинення газопостачання (розподілу природного газу), в якому зазначає про наслідки несанкціонованого відновлення газоспоживання, передбачені цим Кодексом, а також фіксує фактичні показання лічильника газу на дату припинення газопостачання (розподілу природного газу).».

У зв'язку з цим абзаци четвертий – сьомий вважати відповідно абзацами п'ятим – восьмим;

абзац дванадцятий пункту 7 доповнити знаками, словами та цифрами «(крім випадку, передбаченого пунктом 2 глави 10 цього розділу)»;

абзац сьомий пункту 2 глави 10 замінити двома новими абзацами такого змісту:

«Під час складання протоколу щодо направлення ЗВТ та/або пломби на експертизу за згодою сторін визначається ким буде здійснюватися така експертиза (комісією з проведення експертизи ЗВТ та пломб, яка затверджується наказом Оператора ГРМ, або суб'єктом судово-експертної

діяльності, діяльність якого регулюється Законом України «Про судову експертизу»). Оператор ГРМ не має права відмовити споживачу в проведенні експертизи суб'єктом судово-експертної діяльності.

У випадку проведення експертизи суб'єктом судово-експертної діяльності на вимогу споживача, витрати, пов'язані з такою експертизою, повністю оплачуються споживачем.».

У зв'язку з цим абзаци восьмий – одинадцятий вважати відповідно абзацами дев'ятим – дванадцятим;

5) у розділі XI:

у пункті 4 глави 4:

підпункт 1 замінити двома новими підпунктами такого змісту:

«1) при визначенні лічильника газу або звужуючого пристрою (перетворювача різниці тиску) непридатними до застосування за результатами позачергової або експертної повірки, а також при пропущенні строку періодичної повірки лічильника газу або звужуючого пристрою з вини споживача (крім випадків визнання придатним до застосування лічильника газу або звужуючого пристрою за результатами періодичної повірки) об'єм переданого (прийнятого) газу розраховується за номінальною потужністю неопломбованого газоспоживаючого обладнання – перерахунок проводиться за період з дати виходу з ладу ЗВТ (з дати початку прострочення періодичної повірки у випадках визнання непридатним до застосування лічильника газу або звужуючого пристрою за результатами періодичної повірки) до моменту встановлення та опломбування справного та повіреного ЗВТ. У разі якщо дату виходу з ладу ЗВТ неможливо достовірно визначити, перерахунок проводять з початку розрахункового періоду до дати встановлення та опломбування справного та повіреного ЗВТ;»;

2) при пропущенні строку періодичної повірки лічильника газу або звужуючого пристрою з вини споживача та у випадку визнання придатним до застосування лічильника газу або звужуючого пристрою за результатами періодичної повірки об'єм переданого (прийнятого) газу розраховується за показниками такого лічильника газу або звужуючого пристрою, а з дати зняття лічильника газу або звужуючого пристрою на періодичну повірку до моменту встановлення та опломбування справного та повіреного ЗВТ – за середньодобовими (для неповної доби за середньогодинними) значеннями за попередні три аналогічних періоди (опалювальний або міжопалювальний) споживання природного газу;».

У зв'язку з цим підпункти 2 та 3 вважати відповідно підпунктами 3 та 4; у главі 5:

в абзаці першому пункту 2 слова «органу місцевого самоврядування» замінити словами та знаками «Національної поліції України, житлово-експлуатаційної організації, балансоутримувача або управителя будинку, виборної особи будинкового, вуличного, квартального чи іншого органу

самоорганізації населення або представника органу місцевого самоврядування тощо»;

у пункті 4:

в абзаці третьому слова «органу місцевого самоврядування» замінити словами та знаками «Національної поліції України, житлово-експлуатаційної організації, балансоутримувача або управителя будинку, виборної особи будинкового, вуличного, квартального чи іншого органу самоорганізації населення або представника органу місцевого самоврядування тощо»;

абзац четвертий викласти в такій редакції:

«Акт про порушення щодо відмови побутового споживача (фізичної особи) в доступі до власного об'єкта вважається дійсним, якщо його підписали представник Оператора ГРМ та одна незаінтересована особа (представник Національної поліції України, житлово-експлуатаційної організації, балансоутримувач або управитель будинку, виборна особа будинкового, вуличного, квартального чи іншого органу самоорганізації населення або представник органу місцевого самоврядування тощо) за умови посвідчення їх осіб.»;

пункт 11 після абзацу першого доповнити двома новими абзацами другим та третім такого змісту:

«Комісія з розгляду актів про порушення повторно розглядає акт про порушення в порядку, встановленому цим Кодексом, на вимогу Регулятора або за рішенням суду.

Рішення комісії оформлюється протоколом, копія якого надається споживачу.».

У зв'язку з цим абзаци другий – одинадцятий вважати відповідно абзацами четвертим – тринадцятим.

3. У Правилах постачання природного газу, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2496, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1382/27827:

1) у розділі II:

в абзаці першому пункту 8 цифри та слова «20 робочих днів» замінити словами «двадцять один день»;

в абзаці шостому пункту 14 слова «Правилами безпеки систем газопостачання» замінити словами, знаками та аббревіатурою «Правилами технічної експлуатації систем газопостачання (далі – ПТЕСТ)»;

в абзацах другому та третьому пункту 15 слова «правила безпеки» замінити аббревіатурою «ПТЕСТ»;

в абзаці третьому пункту 22 цифри «22» замінити цифрами «23»;

2) у розділі III:

пункт 22 викласти в такій редакції:

«22. Оплата побутовим споживачем за надані послуги з газопостачання може провадитися за платіжними документами, які виписуються постачальником.

Порядок оплати за поставлений газ визначається в заяві-приєднанні.

Споживач не обмежується у праві здійснювати оплату за договором на постачання природного газу через банківську платіжну систему, онлайн переказ, поштовий переказ та в інший не заборонений законодавством спосіб.»;
в абзаці п'ятому пункту 32 слова «робочих днів» замінити словами «один день».

4. У Типовому договорі розподілу природного газу, затвердженому постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2498, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1384/27829:

1) абзац шостий пункту 1.4 розділу I викласти в такій редакції:

«Оператор ГРМ – оператор газорозподільної системи в особі

(найменування Оператора ГРМ)

що здійснює розподіл природного газу на підставі ліцензії, виданої постановою НКРЕКП від _____ № _____;»;

2) в абзаці третьому пункту 3.2 розділу III слова, знаки та цифри «Правил безпеки систем газопостачання, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 15 травня 2015 року № 285, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 08 червня 2015 року за № 674/27119» замінити словами, знаками та цифрами «Правил технічної експлуатації систем газопостачання, затверджених наказом Міністерства енергетики України від 21 жовтня 2024 року № 402, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 29 листопада 2024 року за № 1816/43161,»;

3) у підпункті 3 пункту 5.5 розділу V знаки та слова «(квитанції абонентської книжки)» виключити;

4) в абзаці шостому пункту 6.6 розділу VI знак та слова «, внесення готівки через касу Оператора ГРМ» виключити.

5. У Типовому договорі постачання природного газу побутовим споживачам, затвердженому постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2500, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1386/27831:

1) абзац сьомий пункту 1.4 розділу I викласти в такій редакції:

«Постачальник — суб'єкт господарювання в особі

(найменування Постачальника)

що здійснює діяльність з постачання природного газу на підставі ліцензії, виданої постановою НКРЕКП від _____ № _____;»;

2) пункт 4.5 розділу IV викласти в такій редакції:

«4.5. Розрахунки Споживача за цим Договором здійснюються за рахунками Постачальника. Спосіб оплати має бути визначений Споживачем в заяві-приєднанні.

При цьому Споживач не обмежується у праві здійснювати оплату за цим Договором через банківську платіжну систему, шляхом онлайн переказу, поштового переказу та в інший не заборонений чинним законодавством спосіб.»;

3) у підпункті 6 пункту 5.2 розділу V слово «днів» замінити словами «один день».
